

Hernádiné Hámorszky Zsuzsanna

Beszéd, olvasás

**1. osztályos munkafüzet
a Mesék az ABC-házból
című olvasmánygyűjteményhez**

Tizennegyedik, javított kiadás

Mozaik Kiadó – Szeged, 2013

1. Hallgassátok meg a verset, és válaszoljatok a kérdésekre!

Mit érezhet a költő a csiga iránt?

Miért nevezi botszeműnek?

Miben hasonlítanak egymásra a költő és a kis csiga?

2. Számold meg a vers minden sorában a szótagokat!

Egészítsd ki a mondatot!

MINDEN SORBAN SZÓTAG VAN.

3. Figyeld meg az egymás alá írt szavak összecsengését!

melegszik a

pihen

tél

világ

csigabiga

szivem

szél

hóvirág

4. Tanuld meg a verset!

5. Színezd ki a képet a tavasznak megfelelő színekkel!

Beszélgj a kép segítségével erről az évszokról!

A napraforgó

 102. o.

1. Gyakorold a szavak és a szókapcsolatok szótagolás nélküli olvasását!

nap, napra, napraforgó, napraforgómag
óriási napraforgó, megtermett napraforgó
a napraforgó magja, a napraforgó óriási tányérja

2. a) Egészítsd ki a rajzokat a szövegnek megfelelően!

b) A rajz segítségével mondd el, amit olvastál!

3. Beszéljétek meg!

Mivel kapcsolatban szoktuk emlegetni a csúcsforgalmat?

Miért illik ez a szó a méhecskékre is?

4. a) Olvasd el a *Nyár* c. verset! Soronként kell olvasni.

(103. o.)

b) Másold le azt a mondatot, amely kifejezi a költő hangulatát!

c) Bővítsétek ki a vers egyszavas mondatait!

Pl.: Nyár. Nyár van. Napfényes meleg nyár van. Stb.

Jól mondod, ha ...

Nagy a tolongás a közértben.

Egy férfi meglehetősen durván meglök egy kicsi lányt. A hét-nyolc éves forma gyerek keserves zokogásra fakad. A férfi megijed.

- Ejnye no, csak nem ütöttelek meg ennyire? Nagyon fáj?
- Nem – feleli szepegeve a kislány. – De nem kértél bocsánatot.

(Fehér Klára *Mi fáj?* c. írása)

- 1. Előfordulhat, hogy valakinek akaratlanul kellemetlenséget okozol. Meg kell őt győznöd arról, hogy nem szándékosan tetted.**

- 2. Úgy illik, hogy...**

- kérj bocsánatot.
- igyekezz jóvátenni hibádat.

- 3. Hogyan lehet bocsánatot kérni?**

Bocsánatot kérek, véletlenül történt.

Elnézést kérek, nem akartam megbántani.

- 4. Beszéljétek meg, milyen helyzetben kellene bocsánatot kérni!**

- 5. Játsszatok el egyet a 4. feladat helyzetei közül!**

Örömet szerzel, ha ...

Nagy öröm ajándékot kapni. Még nagyobb öröm megajándékozni valakit. Szeretteinket felköszöntjük, megajándékozunk a jeles napokon: születésnap, névnap, karácsony, anyák napja. Az ajándék értéke nem a rá költött forintoktól függ. Növelheti értékét a szeretet, amellyel készítettük. A néhány kedves szó, amivel átadjuk.

1. Mit mondhatsz, amikor édesanyádat felköszöntöd anyák napján?

Pl.: Édesanyám, köszönöm, hogy értem annyit fáradtál. Fogadd tőlem jó szívvel ezt az ajándékot. Magam készítettem.

Mit mondhatsz édesapádnak a születésnapján?

Pl.: Édesapám, köszöntelek születésnapodon. Isten éltesen sokáig!

Mit mondhatsz tanítódnak a pedagógusnapon?

Pl.: Kedves tanító néni (vagy bácsi), pedagógusnapon szeretettel köszöntöm. Köszönöm kedvességét, jóságát.

Mit mondhatsz barátodnak, ha névnapján felköszöntöd?

Pl.: Névnapodon sok szerencsét és boldogságot kívánok!

Köszöntődet sok egyéni ötlettel kiegészítheted.

j – ly

1. Nem segít a kiejtés, meg kell tanulnod, hogy melyik szót írjuk j-vel, melyiket ly-nal.

hej! – hely

kakastaréj

autópálya

új – súly

motorolaj

üveggolyó

héj – mély

gyerekricsaj

személyvonat

juh – lyuk

disznókaraj

kristálycukor

2. Olvassátok el Szalai Borbála *A gólya csizmája* c. versét!

Jaj, de csinos,

de szép piros

a gólya csizmája!

Mért megy benne

térdig bele

pocsolyába, sárba?!

– Sose bánjad a

csizmámat! –

feleli a gólya.

– Minden este

szép fényesre

mosom én a tóban.

v – f

v – vv

1. Magyarázd meg a szópárok jelentését!

volt – folt

vele – fele

főváros

vagy – fagy

veszít – feszít

védőfal

vér – fér

vizet – fizet

vasfazék

váj – fáj

várad – fárad

fagyveszély

2. Olvasd el a csalimesét!

Mondjak egy mesét?

Kutya viszi a kefét,

macska meg a pecsenyét.

Ülj föl a hátára,

kivisz a vásárra.

(Népköltés)

3. Vigyázz a hosszú hangok helyes ejtésére!

Szívvvel, lélekkal dolgozik. Evvel a névvel szerepelt.

Egy évvel idősebbek lettünk.

4. Úgy változtasd meg a szó első betűjét, hogy egy másik értelmes szót kapjál! Oszloposan nézd a szavakat!

vas	bont	hiba	korsó	kecske
has	pont	■iba	■orsó	■ecske
bor	csak	négy	konty	sirály
■or	■ak	■égy	■onty	■irály

Z – SZ

Z – ZZ

1. Magyarázd meg a szópárok jelentését! Miben különböznek?

őz – ősz

zene – szene

zokni – szokni

kéz – kész

zára – szára

vázon – vászon

húz – húsz

hízik – hiszik

csempéz – csempész

2. Vigyázz a hosszú hangok helyes ejtésére!

zizzen

tűz – tűzzel

rendezzed

rezzen

víz – vízzel

felezzed

bezzeg

gáz – gázzal

cselezzed

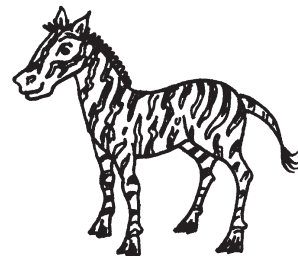
Vigyázz!

láz – lázzal

hímezzed

3. Állatkerti útmutató

Csak fűvön élt a kis zebra,
de most rákapott a zabra;
végül is elvitték Szobra,
ott oktatják szebbre-jobbra.

(Részlet Devecseri Gábor *Állatkerti útmutató* c. verséből)

FELMÉRÉS A NYOMTATOTT BETŰK TANULÁSÁNAK VÉGÉN

1. Kösd össze a nagybetűket kisbetűs párjukkal!

A F T Í H ZS B G D GY

Ö j í a f t zs g d gy b h

J r ö e p m l sz k dzs n

É E R M DZS P K N DZ L

(Lesz olyan betű is, amelyiknek nincs párja.)

10	
----	--

2. Rajzold le, amit olvastál!

három pöttyös bögre

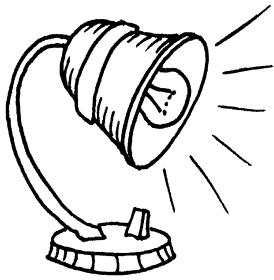
piros álló egyenes

két fekete ceruza

kék hullámvonal

8	
---	--

3. Melyik mondat igaz a képre? Kösd össze vele!

Ez az állat a zebra.

Az úttestre zebrát festettek.

Dóri körtét eszik.

A lámpában körte ég.

4	
---	--

4. Rajzold le, amit olvastál!

A karácsonyfán három gyertya ég.

A fáról lepottyant egy szaloncukor.

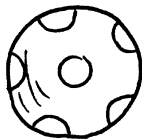
A fa mellett ül a baba.

Ott van a piros autó is.

8	
---	--

5. Írd le a játékok nevét!

20	
----	--

TARTALOM

BESZÉD – OLVASÁS

Jó tanácsok	3
Naphívogató	4
Mese reggelre	5
A haszontalan cipők	5
Hazudós mese	6
Nem kell kása! Ábrándozzunk!	7
Kulcs	8
Óramese	8
Nem kell semmit elsietni	9
Mi lesz az esti mesémmel?	10
Altató	11
Elcserélt világ	12
Mese hétfőre: A buta tigris és az együgyű párduc	13
Mese keddre: Varjú-kár	13
Mese szerdára: A kiskutya meg a szamár	14
Mese csütörtökre: A tücsök és a hangya	15
Mese péntekre: A nyúl meg az árnyéka	15
Mese szombatra: Az oroszlánbőrbe bújt szamár	16
Mese vasárnapra: A pórul járt kutya	17
Tavaszbresztő. Tavaszváró	18
A múlt visszatér	18
Csodálatos átváltozás	19
Három szép pillangó	20
A madarak beszéde	21
Pitty-potty	21
Cinkék	22
Erdőben-berdőben	23
Balázs állatai	24
Cicaiskola	25
Kutyabánat	26
A kutyánk	27
A kiscsacsi meg a nagy nyuszi	27
Tyúkanyó nevelt gyermekei	28
Részlet a Lovak, kutyák madarak című könyvből	29
Zengenek az erdők	30
Gyuszi	31
A jó gyerek. Pisti gondolkodik	32
Ki a türelmes?	32
A foghúzás	33
Egy félelmet keltő mese	33
A sötét	34
Kisbenca elrontja a farsangi táncot	35
Flórián	35
Mi volt a táskában?	36
Tökmagnak sok a dolga	37

Ha vihar jó a magasból	38
Virágosat álmodtam	39
A köszöntő	40
Megjött az igazi tavasz!	41
Az okos kertész	42
Az almafa	43
Csigabiga	44
A napraforgó	45
A cseresznyeszüret	46
Nap, Hold, Szél	46
Moziba megy a Hold	47
A szivárványhid. Zápor	48
A nyaralás	49
Harkály	50
Vakáció	50

JÓL MONDOD? JÓL TESZED?

Jól mondod, ha ... (A köszönés)	51
Jól mondod, ha ... (A bemutatkozás)	52
Jó, ha mondod ... (Kérem, köszönöm)	53
Jól teszed, ha ... (Az étkezés illemszabályai)	54
Jól mondod, ha ... (A tegezés és a magázás)	56
Jól kérdezel, ha ... (A helyes kérdés)	57
Jól mondod, ha ... (A bocsánatkérés)	58
Örömet szerzel, ha ... (Az ajándékozás)	59
Jól mondod, ha ... (A telefonálás)	60
Jól mondod-e? (A tapintat)	62
A beszédritmus fejlesztése népköltészeti mondókákkal	63

BESZÉD- ÉS OLVASÁSGYAKORLÁS

u – ü, ú – ú, u – ú, ü – ü	64
t – tt	64
i – í	65
o – ö, ó – ő, o – ó	65
ö – ü, ő – ú, ö – ő	66
l – ll	66
l – j, l – r, lt	67
e – é	67
a – á	68
e – a, é – á	69
r – rr	69
r – j, r – l	70
nt, nk	70
n – nn, ny – nny	71
k – g	71
k – kk	72
m – n	72
m – mm	73
ng	73
g – gg	73
ty – gy, ty – tty, gy – ggy	74

g – gy, t – ty	74
n – ny	75
s – ss	75
st, sp, sk	76
rs	76
c – cs, c – cc, cs – ccs	77
cs – ty, rc, ck	77
b – p, p – pp	78
pr	78
lj, j – jj	79
j – ly	80
v – f, v – vv	80
z – sz, z – zz	81
s – sz, sz – ssz	82
z – zs, zs – zzs	82
s – zs, zs – sz	83
br, b – bb	83
b – p – d	84
h	84
h – n – m	85
f – sz, f – ff	85
f – t – j	86
t – d, d – dd	86
c – dz, cs – dzs, d – b – p	87
dr, tr	87
x, ksz	87
Felmérés a nyomtatott betűk tanulásának végén	88
Felmérés a tanév végén	90

A tankönyv szerzőjének szövegeit névmegjelölés nélkül közöljük.

Kiadja a Mozaik Kiadó, 6723 Szeged, Debreceni u. 3/B. Tel.: (62) 470-101
E-mail: kiado@mozaik.info.hu • Honlap: www.mozaik.info.hu • Felelős kiadó: Török Zoltán
Grafikus: Deák Ferenc • Készült a Dürer Nyomda Kft.-ben • Felelős vezető: Kovács János
Terjedelem: 12,36 (A/5) ív • 2013. február • Tömeg: 260 g • Raktári szám: MS-1502U